

ACC. N:R M. 13368: 1-4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Frans Mårtensson, Brantevik*
Härad: *Järnstad* Berättare: " " "
Socken: *O. Nöbbelöv* Berättarens yrke: *f. d. lantbrukare*
Uppteckningsår: *1954* Född år *1877* i *O. Nöbbelöv*

Hemmetts prydnade. s. 1-4.

Luf 49.

Man lövade i hemmet till påsk, pingst och
midsommar. Till påsk fanns inget annat att löva
med än "hugakjes", som det kallades. Dessutom
brukades så man åt påskäggen, som många
gång var konstnärligt färgade att man tog
ut äggets innehåll så minst halva skalet
blev helt och oskadat. Dessa halva äggskal sat-
tes sedan upp på spikar, eller över färbor på
väggarna, eller över möbler, där de fingo sitta
två veckor ut efter påskdagarna.

Till pingst lövades med kvistar från almtärr
och blommor, såsom pingstliljor m. fl. Kvistar-
na lades framför huvudingången och en del
stuckes in i de då varande halmtaken. Blom-
morna sattes dels i glas, och dels sattes^{de} liksom
påskäggskalen, över färbor. Dessutom bruka-
des i gammal tid, på de sandade gatorna,
att man spöade sonderhackat kjoiril över
desamma.

Luf. 49

1

ACC. N:R M. 13368:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Till midsommars tövades på samma sätt som till pingst. Men sönderhackat ene, spöades på de bandade golven. Så beströ golven med kjoavel och ene, var regel varje lördagskväll under sommarkatvåret. Som regel skurades golvet i dagligstugan var lördag. Bruket att maja golvet har inte förekommit på de senaste 50 åren. Kurnera användes mattor i alla rum. I dagligstugan användes i regel hemvävda träsmattor. I de bäddrummen användes köpta mattor.

Fäggprydnader

I gammal tid pryddes väggarna med bonader vid högtider. I bondehem började man tapetsera för omkring 100 år tillbaka, men då endast ett rum, som kallades "Kammaren". Vid samma tid började man pryda väggarna med tavlor, och vanligen så tavlor med bibliska motiv. Men även tavlor föreställande kungl. ^{personer} voro ganska vanliga.

2

I gammal tid användes dukar på bordet endast vid bjudningar och vid högtider.

3

Spisar.

I skorstenen användes öppen eldstad. I dagligstugan brukades sättnar, framför denna förekom ån man medelst rörledning, tillkopplade en mindre kamin. I övriga rum förekom ingen eldning i gammal tid. För omkring 50 år tillbaka blev det bruk med stora spisar i järnspisar i köket på vilka maten lagades. I stället för sättnar i dagligstugan, insattes större metallövar och i de bättre rummen uppfördes kakelugnar.

9) Innan elektriska ljusets införande, använde som belysning fotogenlampor, stearinljus, eller hemstöpda talgljus, och före dessa belysningsmedel användes tranlampor. För 30 à 35 år tillbaka förjades använda blommor i vasar. Brukblommor i fönster ha förekommit sedan 100 år tillbaka.

Vanliga blommor vros: Blodstroppar, Toffelblommor, Pelargonier och kaktusar. Flicklingar skänkte man varandra. Men det förekom också att man stal sådana, vilket ansågs lussamt. En sätt att göra det hemtrevligt var att skära av lavendeln då den stod i blom, att forka blomstren och så under vintern någon dag då man väntade främnande, lägga några blomster över glöden på järnspisen, den härav uppkomna röken spred så en behaglig doft i stugan.

Vad jag här skrivit om hemmets prydnade, härör sig från mitt barndomshem, där boningshuset blivit uppfört vid enskiftet. Nytt boningshus blev uppfört 1887. I detta har sedan företagits moderniseringar, såsom inläggande av badrum v. c. agaspis m. m. Om bröllopssederna är det delvis (10) vad jag själv upplevat och dels vad jag hört be-
rättas